

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 korona, fél évre 3 korona, negyed évre 1.50 korona, egyes szám ára 10 fillér.

Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz címzendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó: RONAI FRIGYES.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkor 39. szám.

Nyitlír sora 40 fillér.

Hirdetések nagyság szerint jutányos áron számítanak meg.

A középeurópai államok gazdasági egyesülése.

Irtta: Gaul Károly kir. tan., a theologiai iparmuzeum igazgatója.

Egy áttekinthetőség és megvalósíthatóság tekintetében rendkívül bonyolultnak mutakozó kérdés a jelenlegi élet-halál-harcban: a politikailag összeforrott közép- és deleurópai államok gazdasági egyesülése.

Lássuk csak, miről is van itt szó.

Németország a világ legszervezettebb és legfejlettebb iparával és kereskedelmével, már is rendkívül intenzív mezőgazdaságával és állattenyésztésével szemben áll Ausztriával, az ipari fejlettségnek szintén bizonyos magasabb fokán álló országgal és Magyarországgal, gyöngye és még mindig labilis alapon álló iparával, kiterjedt, de még aránylag alacsonyabb fokon álló mezőgazdaságával és állattenyésztésével.

A két, illetőleg három állam pedig megint szemben áll az iparilag még gyöngye Bulgariával és Törökországgal, amidőn azonban az előbbi államban a mezőgazdaság és állattenyésztés terén már bizonyos haladás észlelhető, míg Törökország elsősorban csak mint bizonyos nyersanyagok beszerzési forrása gyanánt jöhet tekintetbe.

Németország aránylag olcsó gyártási költségeivel, rendkívül fejlett közlekedésével és kereskedelmével iparának védelmére nem szorul. Könnyen agyonnyomja azonban ez a többi érdekelt állam fejlődő iparát, nemcsak ezen államok határain belül, de még az esetleges egyéb ez államegyesülés többé-kevésbé kizárólagos gazdasági hatáskörébe tartozó országokban is.

Németország a mezőgazdasági termékek, főképen a gabonafélében bevételre szorul. Az e terén fölmerülő nem tulságos nagy szükségletét a többi érdekelt államból fogja elsősorban hoztatni, az állattenyésztés köréből azonban szarvasoktól és ezek termékeiktől (tojás) eltekintve már nem igen szorul az esetleges gazdasági egyesülés egyéb tagjaira. Rászorul azonban majd bizonyos, az iparában szükséges nyersanyagokra, amelyeket — föltéve, hogy a jelenlegi állapot az ellenséges államokkal még a jövőben is hosszabb ideig fennáll, főképen bizonyos ercekre, fémekre, ipari zsiradékok, asványolajok termékeire és textilanyagokra, utóbbiaknál például gyapjura, pamutra, len és kenderre, stb. Ezek egy részét ugyan a jelenleg még semleges európai és tengerentúli országokból, de — kivált a háború után bekövetkező kor első időszakban a vele szövetséges államokból, főképen Oroszországból fogja beszerezni.

Sehogyanszem tudjuk elképzelni a francia-német háború óta kifejlődött középeurópai vámszerződés irányára mellett, amelyet ugyszólván mindig Németország diktált, valamint az iparfejlesztésnek szelítiben elterjedt jelszava mellett, mikép fog négy, illetőleg öt oly heterogén, egymástól gazdaságilag határtalan mértékben elterő gazdasági elem, aminők a kérdéses államok egymás mellett fennállani oly föltételek mellett, hogy mindegyik a nagyon eltérő, gyakran ellentétes érdekeit külön-külön kellően, a gazdasági fejlődés föltételeivel megóvja.

Tegyük fel, hogy vannak az érdekelő államoknak oly gazdasági szakferfiak, akik képesek ezeknek az államoknak jogos gazdasági igényei közötti ellentéteket kiküszöbölni, illetőleg akik képesek oly szerződési föltételeket kieszelni, amelyek minden egyes állam gazdasági érdekeinek megfelelnek, akkor is rendkívüli szervezeti

változások volnának szükségesek, hogy a közös hatalmas gazdasági organizmus hibátlanul működjen.

Legelső föltétel volna a közös külkereskedelmi politika, ami azt jelenti, hogy a gazdasági egyesülés kifelé közös vámtarifával, áruegyezéssel és egységes vámszerkezési eljárással rendelkezzen, vajjon el tudjuk-e képzelni, hogy a kérdéses négy állam mindegyike közös vámtarifával és következésképpen áruegyezéssel érdekeit külön-külön megóvhatja.

A világgazdaság, amely a béke bekövetkezése után előbb vagy utóbb be fog következni, maga után vonja azonban azt is, hogy a gazdasági egyesülés államegységei egyéb külországgal is vámszerződéseket kell hogy kössenek.

Melyek lesznek ilyenkor azok az elvek, amelyeket az egyesülés tagjai követni tartoznak egyrészt a jelenleg semleges, a háború befejezése után tehát valószínűen jóindulatu államokkal szemben és mely elvek vezérleljenek a gazdasági egyesülés egyes elemeit a valószínűen kevésbé jóindulatu, jelenlegi ellenséges államokkal szemben? Avagy ezeket a vámszerződéseket is a nagy gazdasági egyesülés közös fóruma fogja megállapítani? Hol van az a közzgazda, aki a vámszerződésben előforduló ezerféle aprókosnak látszó, de azért nagy jelentőségű és néha egyes államokban egész foglalkozási osztályok existenciáját súlyosan érintő tetteket és érdekeket helyesen megbiralhatja akkor, amikor négy államból van szó?

A tervezett gazdasági egyesülésben lévő államok nagyon eiterő ipari fejlettsége aligha tűri azt, hogy az egyesülésnek közös külső vámtarifája legyen. De az átmenet is az utolsó időszak vámteteleiről új, — mindenesetre nagyon elterőkre nagy meretű zavart fog előidezni egyes gazdaságiág, kivált iparilag gyöngyebb államokban. Itt is érvényesülni fog a természetes jog törvénye, hogy az erősebb győz.

Ha ügyelembe is vesszük, hogy itt is — mint azt eddig is a vámszerződések radikalissabb változásainál tapasztaltuk — az első zokkenések és kisebb nagyobb zavarok után idővel mégis csak kerekvágasba kerül majd az egyes érdekelt országok egész gazdasági mechanizmusa, mégis felunk, hogy az itt tervezendő bonyolított gazdasági szervezeten az átmenet a gyöngyebb államokra nevezve nagy karral fog járni és meg fogja akadályozni így is, hogy azok ipara normális arányokban fejlődjen.

A gazdasági egyesülés maga után vonna azt, hogy egész gepezetének kormányzasával minden egyes tagjának kiváló gazdasági szakferfiat magában foglaló felső szervezet foglalkozzék. Ennek egyik főgondja volna az egyesülés első időszakában sűrűen, de később is folyvást előálló ellentétek és zavarok kiküszöbölésével foglalkozni. Az a fontos kérdés is az ember elé tolt itt, vajjon mily hosszú időszakra szóljon a gazdasági egyesülés? Ha előre latnok ennek hosszú időtartamat, egészséges megoldás lehetne a ma már előterbe lépett munkamegosztás elvenek továbbfejlesztése. Avagy nem lehetne-e itt minden egyes állam érdekeit olyképen megóvni, hogy esetleg a rendelkezésre álló nyersanyagokon alapuló nagyarányu termelési specializálást, illetőleg kontingálást megállapítsak? A világgazdaság fejlődésének okvetlenül ez tesz a legfelsőbb és legtökéletesebb foka és majdan be is fog következni.

Hírek a háborúról.

A vezérkar keddi jelentése. Orosz hadszíntér: Osztrák-magyar osztagok az ellenséget Kozlowtól délkeletre a Strypa mentén egy előretolt állásból kivették. A repulók mindkét részről fokozott tevékenys get fejtettek ki.

Olasz hadszíntéren a helyzet változatlan.

Délkeleti hadszíntér: Az Albániában előnyomuló osztagok osztrák-magyar tisztek vezetése alatt Kavaljatoi nyugatra elérték az Adria-tenger partját.

A vezérkar szerdai jelentése. Orosz hadszíntéren nagyobb harcok nem voltak.

Olasz hadszíntér: Az Isonzó arcvonalon általában, de különösen Plavanál a tüzérségi harcok meglehetősen elénk voltak. Egyik repulorajunk Lombardiában gyartelepek ellen támadást intézett. Két repulorajunk az alkalommal felderítés céljából Milanog hatolt be. Egy másik repulorajunk a Garda-tó melletti Desenzano kikötőtelepeit és az ottani olasz repulorajunkot támadta meg. Mindket vállalkozás alkalmával az egyes tárgyakon számos találatot észleltünk meg. Az ellenség neves tüzérségi tüzete dacára az összes repulorajunkok ep-segben tértek vissza.

A vezérkar csütörtöki jelentése. Orosz hadszíntér: Tarnopoltól eszaknyugatra biztosító csapatunk az oroszoknak ismételt előretolt tábori őrancunk ellen intézett előretöréseit vertek vissza.

Olasz hadszíntér: A tenger melléki arcvonalon az elénk tüzérségi harcok tovább tartanak. Az ellenség mögött több helyen nagyobb tüzérségi lövegtűzünk meg.

Délkeleti hadszíntér: Durazzótól délkeletre az ellenséget egy előretolt állásból vetettük vissza. Egy osztrák-magyar repuló a durazzói kikötőben fekvő olasz hajókra bombákat dobott. Egy szállítóhajón tűz támadt és a hajó elsüllyedt.

A vezérkar pénteki jelentése. Orosz és olasz hadszíntéren különös esemény nem volt.

Délkeleti hadszíntér: Csapatunk tegnap Albániában az olaszokat és szövetséges társukat Éssadot, Durazzonál megverték. Délre tartó zászlóaljunk, miközben kisebb osztagok átkeltek az Arzen alsó-folyásán, hátukba kaptak az ellenségnek a Bazar-Szaktól keletre fekvő utolsó előretolt állását. Delben a Savona olasz dandart az előbb emített közegtel keletre fekvő erősen kiépített föllásából is kiűzték. Egyidejűleg egy másik oszlop rohammal foglalta el a Durazzótól mintegy tíz kilométernyire délre fekvő Saso-Blankonál levő sáncokat. Az ellenség arkeit részben menekülésre kényszerítte el és a védelmi övezet mögé vonult vissza. Üldözzük.

A vezérkar szombati jelentése. Orosz hadszíntér: A tüzérségi harcokon kívül nincs nevezetesebb esemény.

Délkeleti hadszíntér: Csapatunk tegnap Albániában a Durazzótól keletre és délkeletre az előző napon megvert olaszokat erőlyes üldözés közben a Dus-tavaktól nyugatra fekvő toldnyelvre ütközött vissza. Durazzo kikötő művei agyunk tüze alatt állnak. A csapatok és hadiszerek behajóztatás sikeresen zavarjuk. Egyes olasz hadihajók megjelenése az események fejlődésére semmi hatást nem gyakorolt. Ezen harcokban eddig összesen 11 olasz tisztest, több mint 700 főnyi legényseget fogtunk el és öt löveget és egy géplegyvert zsákmányoltunk.

Anglia bekefellelteteli. Az angol alsóházban egy munkapárti képviselő minapi interpellációjára, hogy mik Anglia bekefellelteteli, Asquith a következőket válaszolta: Világosan, közvetlenül és érthetően, nyomatékos szavakkal közöltem már a feltételeket, amelyek alatt hajlandok vagyunk a békera. Feltételeinket szövetségesünk és a német kancellár is ismeri beszédemből, amelyet 1914. november 9. én mondtottam, most nyomatékosan megismételtem: Mi a kardot, amelyet csak a kényszer hatása alatt rantottunk ki, nem fogjuk hűvelyébe addig visszadugni, míg Belgium — és most már hozzátesszem — Szerbia is mindazt, sőt jóval többet, mint amit adoztak, teljes egészében vissza nem nyerték, míg Franciaország támadások ellen nincs kellően biztosítva, amíg a kis nemzetek jogait biztos alapra nem helyeztük, amíg a porosz katonai hatalom meg nem semmisült.

Nagyszerűen bevált a harcokban hűdőkkel és általában minden kúri mint legjobb

fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghűlés, rheuma, hőnevelés, infarctus, torok-, mell- és hátfájás stb. esetében

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment. capsul. compos.

Horgony-Pain-Expeller pótléka.

Úvegja K - 40, 1.40, 2.-

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlán” című Dr. Richter-féle gyógyszerárakban, Traga I. Kiszabottvári, 8. Budapesti orvosi körzet.

Jó trágya

a helybeli 12-es vadászászlóalj pótszázadánál a honvédlaktanyában elfogadható ár mellett eladó. — Bővebbet ugyanott.

Egyedül álló ház

kerttel együtt Sziget 14 sz. a. bérbe adandó. Bővebbet Krailer Mária-nál Kőszeg Sziget-u. 12.

A munkáltatási idenyre ajánlunk elsőrendű pestvárosi fehér tabla és kituno vidéki perzselt

munkás-szalonnát,

valamint pestvárosi

disznósirt

a legmérsékeltbb árban. Felhívásra kedvező ajánlatokkal készségesen szolgálunk

Weisz Lipót és Társa

disznósir- és szalonnagykereskedők, BUDAPEST, IX., Hentes-utca 17. szám. Sürügyeim: „Weiszefelt, Budapest.” Interurban távbeszélő: „Jozsef” 14 - 50

STOCK-COGNAC MEDICINAL

hivatalos olomzárral ellátott palackban mindenütt kapható

CAMIS „STOCK

gőzüzemű gyárból

BARCOLA.

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság kőszegi fiókja, Kőszeg, Király-út 6. sz. Strucz szálloda mellett.

Elfogad: betéteket jelenleg nettó 4%-os kamatozással betéti könyvekre és folyószámlára. A kamatozás a betétet követő napon kezdődik, betét kiutazásait felmondás nélkül eszközöl.

Leszámitol: 2-3 aláírtas üzleti és magánvalókat mindenkor a legelőnyösebben.

Folyósít: rendes és törlesztéses jelzálogköcsönöket földbirtokokra és városi hazákra; magasabb kamatu köcsönöket alacsonyabb kamatu köcsönökké változtat (convertál).

Ertékpapirokat: napi árfolyamon vesz és elad közveti megbízásokat elfogad

Szelvényeket: költségmentesen bevált, szelvényeket a szelvényutalvány (talón) alapján díjmentesen beszerez

Átutalásokat, letéteket eszközöl a világ bármely piacán teljesen díjmentesen

Ertékpapirokra: állami- és magán papirokra előleget ad

Sorsolás alá eső értékpapirokat árfolyamvesztés ellen biztosít

Ertékpapirokat és értékeket orzésre és kezelesre átvesz.

Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb pénzintézetével a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros összeköttetésben áll, mindenféle takarékpénztári és banküzlet megbízást a legelőnyösebben bír lebonyolítani. Mint az Első Magyar Általános biztosító társaság ugyanokké mindenféle biztosítást elfogad és felvilágosítással készíti a szolgálat.

Központ: Szombathelyi (regi) Takarékpénztár

Szombathely. Alakult: 1857-ben.

Alaptőke 1,600,000 kor. Tartalékok: 400,000 kor.

Takarékbetétek 15 millió koronán felül.

Saját tőkét 2,250,000 korona.

Fa-eladás.

Főméltóságú herceg Esterházy hitbizományának lékai erdőgondnokságához tartozó Dreieckstein-vágásban levő 1913. évből eredő mintegy

478 m³ fenyő, 4.43 m³ szil és 17.27 m³ kőrisfa eladó.

Gaissteigen vágásban levő 1913. évi vágásból eredő mintegy

209 m³ puha rönk és 75 m³ bükk rönk ajánlat útján fog eladatni.

A faanyag megtekintése végett érdeklődők forduljanak Szantó István erdőmérnök-gyakornokhoz Lékára (Vas megye).

Ajánlatok 1916. április hó 15. ig a lakompaki erdőfelügyelőséghez adandók be, akinek révén az eladási szerződés is megkötettni fog. — Ajánlat vagasonkint adható be.

Szerződési feltételek: Átveendő faanyag átvétel után azonnal kifizetendő és legkésőbb 1917. március 1-ig az erdőből, a kijelölendő utakon elszállítandó.

Lakompak, 1916. február 22.-én.

Herceg Esterházy Erdőfelügyelősége Lakompak.

ORVOSOK

ajánlják mint kitünő házliszert a

Kaiser-féle Mell-karamellák

Millió ember használja saját javára

KÖHÖGÉS,

rekedtség, elválkásodás, görcsös és számarköhögés, hurut, légsőhurut ellen, valamint hűlések megakadályozására, enellőgva minden katona szíven fogadja!

a „3 fenyővel”.

6100 közjegyz. h. bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól a legjobban igazolják biztos hatásukat és közkezdeltsegüket.

Csomagja 20 filléért, szelence 60 f.-ért kapható SCHAAR JÓZSEF fúszkereskedésében, valamint LENDVAY LAJOS és KÜTTEL DEZSŐ gyógyszerésznél Kőszegen és az összes gyógyszerárakban.

Ha szüksége van

körlevelekre, számlákra, cégnyomósos levélpapírra, borítékokra vagy levelezőlapra, továbbá meghívókra, műsorokra, belépőjegyekre, falragaszokra, azután étlapokra, címkékre, névjegyekre, gyászjelentésekre, táblázatokra, árjegyzésekre vagy bármely a könyvnyomdászat szakmájába vágó munkára, akkor forduljon a legnagyobb bizalommal csak

Rónai Frigyes könyvnyomdájához

Kőszeg, Várkör 39. (Roth Jenő-féle ház), hol minden felsorolt és fel nem sorolt nyomtatványt a mai kor igényeinek megfelelően csinos, modern és izléses kivitelben a legolcsóbb árak mellett :: :: :: szerezhet be. :: :: ::

Közigazgatási nyomtatványok nagy raktára. „Kőszegvidéki Képesnaptár”, „Süster Bezirkskalender” és „Hervatski Kalendar Sv. Antona Paduanskoga” kiadóhivatala.

A kőszegi hegyforrás szikvizgyár-részvénytársaságnak 1916. évi március hó 5.-én délelőtt 11 órakor Kőszegen a városház tanácstermében tartandó

közgyűlésének tanácskozási tárgyai:

Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, az 1915. évi üzletkimutatás és mérleg előterjesztése, a nyereség hova fordítása, az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak adandó felmentvény iránti határozathozatal, Továbbá 2 igazgatósági, 1 felügyelő-bizottsági és 1 ellenőrző-bizottsági tag választása.

Jegyzet: A közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, akinek részvénye a közgyűlés előtt három nappal a társaság pénztárosánál (Kiss Károlynál) szelvényeivel együtt letételt.

10 szavazatnál többet sem saját részéről, sem mint meghatalmazott egy részvényes sem bírhat.

Az üzletkimutatás és mérleg a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal a társaság pénztárosánál (ugyanott mint fent) betekinthető és róla egy nyomtatott példány kérhető.

Az igazgatóság.